

MENDEI HÍRADÓ

Önkormányzati tájékoztató 2017./II. szám

KEDVES MENDEI LAKOSOK!

A 2017. évi második számot tartják a kezükben. Javában benne járunk a tavaszban, ennek megfelelően településünkön is megkezdjük a tavaszi munkákat. Ez szerencsére nálunk nem csak a virágültetésről szól, hanem

mint azt az első számban is említettem, olyan jelentős beruházásokról, amelyek kihatásával évtizedekig számolhatunk.

Már jelenleg is folyik a Temető és a Zrínyi utcán a járdaépítés, amely elkészülte után az Ady Endre utcára vonulunk fel. Ha a járdák elkészülnek, a Bacsó Béla utcával együtt aszfaltozás következik. Örömmel vettük tudomásul, hogy az Ady Endre utca lakói az úttest és a járda közötti szakaszon a bejáróknál vállalták a beállók kiépítésének anyagköltségeit, amit a pályázat nem tartalmazott. Mint korábban már jeleztem, a tavalyi év végén településünk 80 000 000 Ft-ot nyert utak felújítására. A közbeszerzési eljárást lefolytattuk, a kivitelezés május elején megindul, 12 utca kap aszfaltot. (Nyár utca, Őr utca, Iskola utca, Hegyátjáró, Bajcsy-Zsilinszky utca, Oszlári utca, Szabadság utca, Szent István utca, Rózsa utca, Hunyadi utca, Jókai utca)

Folyamatos a munka a Hősök terén, április végére megszépülve átadjuk a lakosság részére.

Örömmel számolhatok be egy újabb sikeres pályázatról, amely szerint KEHOP-5.2.9-16-2016-00021. sz. projektben 239 958 770 Ft-ot nyerve korszerűsítjük az általános iskolát, a pusztaszentistváni óvodát, valamint a Polgármesteri Hivatalt. Teljes körű nyílászárócsere valósul meg az épületeken, valamint hőszigetelést kapnak ezen intézmények. Minden épületre napelemtáblák kerülnek elhelyezésre, amelyek áramot termelve csökkentik a rezsikiadásainkat. Úgy gondolom, hogy ezzel megszűnik a huzatos, hideg iskola, végre elmondhatjuk, hogy gyermekeink egy korszerű XXI. század követelményeinek megfelelő intézménybe járhatnak.

Az eddigi bemutatott beruházások koordinálása is jelentős feladatot ad nekünk, de úgy gondolom, hogy ez örömteli munka. Azonban akkor lenne teljes a boldogságom, ha a többi benyújtott pályázatunk (3 db) és a most előkészítés alatt lévő pályázatok (2 db) is nyerni tudnának, mivel ezek is az útépítésről szólnak. Célunk, hogy ebben az évben minél több aszfaltos út legyen településünkön.

Remélem, hogy a következő számban ismét jó hírekkel szolgálhatok.

A május eleje az édesanyákról, vége a gyermekekről szól. Köszöntsük Őket! A hónap közepén, május 13-án viszont mindenkit szeretettel várunk a Katlanba, a hagyományos **Mendei Családi Napunkra**, ahol a **FÁSY Mulatóra** pihenhetjük ki a tavaszi fáradságot és a munkát.

Kaszanyi József
polgármester

Testületi hírek!

Mende Község Önkormányzatának képviselő-testülete a Mendei Híradó megjelenése óta 2017-ben 3 testületi ülést tartott márciusban, illetve áprilisban.

A márciusi testületi üléseken a képviselők a folyamatban lévő pályázatokhoz kapcsolódó döntéseket hozták meg, amelyek az útfelújítások kivitelezésének megindulásához szükségesek.

Az áprilisi testületi ülésen a képviselők több mint 20 napirendi pont megtárgyalásával maratoni ülést tartottak. Beszámoló hangzott el a Nagykáti Rendőrkapitányság 2016. évi szakmai tevékenységéről és Mende település közbiztonsági helyzetéről, Mende 2016. évi tűzoltósági tevékenységéről, valamint a Cegléd Katasztrófavédelmi Kirendeltség 2016. évi beszámolója a Mendét érintő hatósági munkájáról.

A testület módosította Mende Község Önkormányzat 2016. évi költségvetését, illetve a Szervezeti és Működési Szabályzatát. Az ülésen újratárgyalásra került az Evangélikus Egyházközség kérelme, valamint a Református Egyház kérelméről született döntés.

Az ülésen döntés született a Mende az 1950-es évek elején című könyv megjelentetéséről.

A testületi ülések jegyzőkönyvei a www.mende.hu weblapon megtekinthetők.

Dr. Mona Gyula
címzetes főjegyző

Tisztelt Adózók!

Az iparüzési adóbevallások hivatalba érkezésének határideje 2017.05.31. napja.

A bevallás, hagyományosan papíron és elektronikusan (NAV ügyfélkapun keresztül) is benyújtható.

A fizetendő adót az Önkormányzat Iparüzési adó beszédési számlára teljesíthetik: **11742056-15392055-03540000**

Kérem, hogy az utalásokon tüntessék fel nevüket/ cég nevét és az adószámukat is. Köszönöm mindazoknak, akik az iparüzési adóelőleg, illetve gépjárműadó első féléves összegének utalásakor feltüntették az értesítésen szereplő azonosítót (1, 2, 3 vagy 4 számjegyű, csekken jobb felső sarok) ezzel jelentősen megkönnyítve a beazonosítást, a befizetés pontos könyvelését.

Felhívom a figyelmüket, hogy a bevallások benyújtásának és a befizetések késedelmes teljesítése esetén, minden esetben szankcióval kell élni az adóhatóságnak, ezért kérem problémáikat mindenképp a határidők lejárta előtt jelezzék.

Ügyeikkel: a 0629 438 001 16 melléken, és a viola@mende.hu elérhetőségeken, valamint ügyfélfogadási időben a Község-házán Farkasné Mladoniczki Viola foglalkozik.

Dr. Mona Gyula
címzetes főjegyző

Impresszum:

Mendei Híradó 2017./II. szám

Kiadja: Mende Község Önkormányzata
2235 Mende, Fő út 14.

Kiadásért felelős: Kaszanyi József polgármester

Szerkeszti a Szerkesztő Bizottság

Nyomdai előkészítés és kivitelezés:

SK. Marketing Kft. 2230 Gyömrő, Eskü utca 15/a.

Adó felajánlás

Kedves Olvasó! Újra itt a lehetőség, hogy adója 1%-át felajánlja. Ha teheti, támogassa vele a községünkben működő egyesületeket, alapítványokat! Köszönjük!

Kedvezményezett neve:

Polgárőrség: 18697823-1-13

Mende Labdarúgó SE: 18293065-1-13

Géza Fejedelelem Általános Iskola Alapítványa:
adószáma: 18670361-1-13

Mende Tánccsoport Alapítvány:
adószáma: 18710058-1-13

Jogsegély

Tájékoztatom a Tisztelt Lakosokat, hogy az ingyenes jogi tanácsadást 2017. április hónap 28. napján (pénteken) 11 órától 12 óráig tartom a Polgármesteri Hivatalban.

Bejelentkezés szükséges a 06-30/466-7304 telefonszámon, hétfőtől péntekig 10 óra és 16 óra között.

Elérhetőségeim: Tetlák Ügyvédi Iroda

Cím: 2235 Mende, Bem József tér 4.

Tel/fax: 06-29/703-693,

Mobil: 06-30/466-7304

E-mail: dr.tetlak.krisztina@gmail.com

Dr. Tetlák Krisztina
ügyvéd

Étkezési térítési díj befizetések

Befizetés kizárólag a Polgármesteri Hivatalban, januártól átutalással is teljesíthető!

2017. április hónapban

2017. április 7. péntek

9⁰⁰–11⁰⁰ óra között Polgármesteri Hivatal

2017. április 10. hétfő

9⁰⁰–17⁰⁰ óra között Polgármesteri Hivatal

2017. április 12. szerda

7⁰⁰–15⁰⁰ óra között Polgármesteri Hivatal

pótbefizetés:

2017. április 24. hétfő

9⁰⁰–17⁰⁰ óra között Polgármesteri Hivatal

2017. május hónapban

2017. május 08. hétfő

9⁰⁰–17⁰⁰ óra között Polgármesteri Hivatal

2017. május 10. szerda

7⁰⁰–15⁰⁰ óra között Polgármesteri Hivatal

2017. május 12. péntek

9⁰⁰–11⁰⁰ óra között Polgármesteri Hivatal

pótbefizetés:

2017. május 22. hétfő

9⁰⁰–17⁰⁰ óra között Polgármesteri Hivatal

Utalni a Mendei Polgármesteri Hivatal 11742056-15730631 számú bankszámlájára lehet minden hónap 15-ig a kiküldött pontos összeg átutalásával. A közlemény rovatban kérem, tüntessék fel a gyermek nevét és osztályát, hogy be tudjuk azonosítani a beérkező összeget. A befizetésről a számlákat a beérkezéstől számított 10 napon belül eljuttatjuk az iskolába.

Köszönet

Köszönetet mondunk Kerékgyártó Tamásnak és munkatársainak, hogy a Fő utcai óvoda főbejárata elé előtetőt készítettek, kényelmesebbé téve ezzel a hétköznapiakat!

Juhász Sándorné
óvodavezető

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

Gólyahír

Főző László és Kósa Rita fia:

Erik 2017. 03. 01.

Ginger Szabolcs és Drótos Lilla fia:

Zoltán 2017. 03. 23.

Ferencz Krisztián és Nagy Rita lánya:

Veronika 2017. 03. 27.

Fecske Péter és Gulyás Vivien lánya:

Emília 2017. 03. 30.

Szeretettel köszöntjük a márciusban született babákat! Gratulálunk, és jó egészséget kívánunk az egész családnak!

Gyászjelentés

Feleségem Varjas Miklós Istvánné tragikus hirtelenséggel bekövetkezett halála a családot mélyen megrendítette. Enyhülést az Országos Vérellátó Szolgálat Szervkoordinációs Iroda - mint a magyarországi szervkivételi riadók országos hatáskörű szervezését végző rendszer - levele jelentett, melyben tájékoztattak arról, hogy feleségem szervkivételét követő szervátültetés során három ember életét megmentette és továbbiak gyógyulását segítette elő.

Köszönöm azoknak, akik csak pár kedves szóval is, de enyhíteni akarták fájdalmamat.

Varjas Miklós

Könyv Mende történetéről

Mende Község Önkormányzata 2017. április 26-án megjelenteti Balogh Gábor Mende története az 1950-es évek elején című könyvét, amely a megjelölt korszakon kívül megismerteti az olvasóval Mende történetét a kezdetektől, településföldrajzi kitekintéssel.

A könyv megvásárolható a Mendei Polgármesteri Hivatalban 1 950 Ft-os áron.

Kaszanyi József
polgármester

Köszönet

Szeretnénk köszönetet mondani azoknak a barátoknak, kollégáknak, ismerősöknek, akik édesanyánkat, Bukovits Bélánét elkísérték utolsó útjára. Sírjára virágot, koszorút tettek. Együttérzésükkel osztoztak gyászunkban.

Köszönettel:

Kovács és Bukovits család

ÉLHETŐBB MENDÉÉRT

Közmunka program

2017. március 1-jétől folytatódik a közmunka program, ebben az évben két programra lehetett pályázni. Önkormányzatunk mindkét pályázatát kedvezően bírálták el.

Az egyik a Start minta munkaprogram, amely 2017. március 1-jétől 2018. február 28-ig tart, ennek keretében 15 főt alkalmazunk belterületi közutak karbantartására. A projekt megvalósításához 21 717 868 Ft összegű vissza nem térítendő céltámogatásban részesülünk.

A célfeladat keretében járdákat újítunk fel. Az elavult, baleset veszélyessé vált járdaszakaszokat térkő burkolattal látjuk el. Az első félévben a Temető és az Ady Endre utcában végeznek munkálatokat.

A Temető utcában már megkezdtek a munkát.

A másik a hosszabb távú közfoglalkoztatási program, melyben 3 fő közmunkás alkalmazásához

kaptunk támogatást, ennek összege: 3 257 928 Ft. Ez a program is egy évre szól, feladatok közé tartozik a közterületek karbantartása, virágosítás, fűkaszálás, téli síkosság mentesítés.

A közfoglalkoztatási programok lehetőségeinek kihasználásával is igyekszünk környezetünket, lakóhelyünket szebbé, komfortosabbá, élhetőbbé tenni.

Wágner Istvánné

ÜNNEPI MEGEMLÉKEZÉS

Az idei évben, köszönhetően a kedvező időjárásnak a március 15-ei ünnepséget a Szent István parkban, a Himnusz közös éneklésével nyitottuk meg, melyhez a zenei aláfestést a Népi Együttes Zenekara adta.

A megemlékezést Nyéki Klára nyitotta meg, majd az Önkormányzat képviselőiben Gecser István és Paskó Zoltán elhelyezte a megemlékezés virágait a hősök emlékművénel. Őket követően a Nemzeti Önkormányzat, majd a település civilszervezetei és az intézmények delegáltjai rótták le kegyeletüket a márciusi hősök előtt.

Az ünnepi beszédet Juhász Sándorné képviselő asszony mondta.

A rendezvény a Szabadidőközpontban folytatódott a Mesevár Óvoda Fő utcai

intézményének óvodásai előadásában, majd őket követően a Rozmaring nyugdíjas klub és a Hagyományörző Népi Együttes tagjai Kossuth nótákat énekeltek, ezzel adtak méltán emlékezetes műsort a 48'-as szellemiség jegyében. Az ünnepséget a zenekar kíséretével együtt elénekelt Szózat zárta.

Köszönjük mindazoknak, akik segítettek a gyermekek és felnőttek színvonalas felkészítését. Az ünnepség lebonyolítását segítő valamennyi résztvevő munkáját. És köszönjük mindazok megtisztelő figyelmét, akik részt vettek a március tizenötödikei ünnepségen.

Tisztelettel:

Dr. Mona Gyula
címetes főjegyző

ANYÁK NAPI KÖSZÖNTŐ

Máté Lászlóné
Anyák napja

*Köszönöm, hogy felneveltél,
Te kedvesen szeretgettél.
Rólam mindig gondoskodtál,
Körülöttem szorgoskodtál.*

*Betegségben gyógyítottál,
Jeleneddel gyógyír voltál.
Éhségemben enni adtál,
Szomjúságban megittattál.*

*Ha könnyeztem, vigasztaltál,
Te kedvesen simogattál.
Este, mikor elfáradtam,
Szép mesédet meghallgattam.*

*Te rám mindig úgy vigyáztál,
Szeretettel babusgattál.
Öleltél és csókolgattál,
Szép szavakat mondogattál.*

*Édesanyám, úgy szeretlek!
Kedves szóval, hogy mondjam meg?
Nincs jobb anya a világon,
Jóságodat meghálálom!*

*Ezután a legjobb leszek,
Bosszúságot sosem teszek.
Szívből adok szeretetet,
Kis virággal köszöntelek.*

Tisztelt Ingatlantulajdonosok!

Társaságunk az Ön háztartásában keletkező, újrahasznosítható, illetve zöld hulladékok, továbbá a lom hulladékok szelektív gyűjtése kapcsán e HÍRLEVÉLBEN tájékoztatja Önt. Együttműködő munkájukat ezúton is köszönjük, továbbra is tartanak velünk! Gyűjtsünk együtt szelektíven 2017-ben is!

HÁZHOZ MENŐ SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTÉS

• Újrahasznosítható hulladékok gyűjtése

Önnek csak annyit kell tennie, hogy a szelektíven gyűjtött újrahasznosítható hulladékokat (pl. papír, műanyag, fém, italos karton) az „ÖKOVÍZ” Nonprofit Kft. által térítésmentesen rendelkezésre bocsátott sárga színű zsákban keverten gyűjti és a hulladékgyűjtési naptárban szereplő napokon kihelyezi az ingatlana elé. Gyűjtési időszak: egész évben a mellékelt hulladékgyűjtési naptárban megadott napokon.

FONTOS: Kérjük, hogy a biztonságos munkavégzés érdekében üveget NE helyezzen a zsákokba!

Zsákok begyűjtésének módja: A sárga zsákokat (újrahasznosítható hulladék) a gyűjtési napokon reggel 7:00 óráig szíveskedjen kihelyezni az ingatlan elé, mert a hulladékgyűjtő gépjármű elhaladása után kihelyezett zsákokat nem áll módunkban elszállítani! Amennyiben a zsákba háztartási vegyes hulladék, lom, üveg, vagy nem megfelelő típusú, illetve szennyezett hulladék kerül, Társaságunk jogosult megtagadni annak elszállítását. A mindenkori begyűjtéssel egyidejűleg munkatársaink annyi cserezsákot helyeznek el a postaládába, amennyi kihelyezésre került.

• Zöld hulladékok gyűjtése

A kertgondozás során levágott fűvet és egyéb lágyszárú növényeket, illetve a lehullott falevelet az „ÖKOVÍZ” Nonprofit Kft. által térítésmentesen rendelkezésre bocsátott zöld színű lebomló műanyag zsákban, illetve az ágnyesedéket max. 70 cm hosszú kötegekben összekötve, a zöld zsák mellé helyezze ki az ingatlan elé, a közterületet nem szennyező módon.

Gyűjtési időszak: áprilistól 1 - november 30. a mellékelt hulladékgyűjtési naptárban megadott napokon. FONTOS: Társaságunk a gyűjtés indítása előtt, ezen hírlevéllel együtt eljuttat Önhez 4 alkalomra elegendő (1 zsák / alkalom) lebomló zsákot. A 4. gyűjtés alkalmával a begyűjtéssel egyidejűleg munkatársaink 1 db lebomló műanyag cserezsákot helyeznek el az Ön postaládájába.

Zsákok begyűjtésének módja,

A zöld színű zsákokat (zöld hulladék) a gyűjtési napokon reggel 7⁰⁰ óráig szíveskedjen kihelyezni az ingatlan elé, mert a hulladékgyűjtő gépjármű elhaladása után a kihelyezett zsákokat nem áll módunkban elszállítani! Amennyiben a zsákba háztartási vegyes hulladék, lom, üveg, vagy nem megfelelő típusú, illetve szennyezett hulladék kerül, Társaságunk jogosult megtagadni annak elszállítását. Önnek lehetősége lesz a településen a többlet zöldhulladék gyűjtéséhez szükséges lebomló zsákok térítés ellenében történő beszerzésére is, melynek részleteiről a későbbiekben adunk tájékoztatást.

• HÁZHOZ MENŐ LOMTALANÍTÁS

Társaságunk 2017. évben bevezeti a házhoz menő lomtalanítást, melynek lényege a következő:

1. lépés: Önnek csak annyit kell tennie, hogy felhívja Társaságunk ügyfélszolgálatát az 53/500-152 telefonszámon.
2. lépés: Munkatársunk azonosítja Önt, mint Társaságunk szerződéssel rendelkező ügyfelét, majd közösen egyeztetik a lomtalanítás napját és részleteit (lakcím, elérhetőség, kihelyezhető mennyiség stb)
3. lépés: Az egyeztetett napon reggel 7 óráig ki kell helyeznie az ingatlana elé a lom hulladékot.
4. lépés: Társaságunk gépjárműve elszállítja a kihelyezett lom hulladékot.

FONTOS: A házhoz menő lomtalanítást kizárólag szerződéssel rendelkező lakossági ügyfeleink vehetik igénybe.

„ÖKOVÍZ” Nonprofit Kft.

ÚJRAHASZNOSÍTHATÓ HULLADÉKOK

Sárga zsákban mindig tisztán és laposra préselve!

PAPÍR

Gyűjtési módja: tisztán, laposra hajtogatva, kartondoboz, hullámpapír, élelmiszer- és kozmetikai cikkek papírdobozai, színes -és fekete-fehér újság, szórólap, prospektus, irodai papír, füzet, telefonkönyv

MŰANYAG

Gyűjtési módja: kiöblítve, laposra taposva

színes -és víztiszta PET jelzésű palack, kupak (pl. üdítő, ásványvizet) kozmetikai és tisztítószeres flakonjai (pl. sampónos, öblítő, mosogatószeres) reklámszatyor, nylonzacskó, csomagolófólia, fólia (zsugor és stretch), joghurtos, tejfőlös és margarinos dobozok

FÉM-ÉS ITALOS KARTONDOBOZ

Gyűjtési módja: kiöblítve, laposra taposva

fém italos doboz (pl. üdítő, sörös, energialos), tartós tej és üdítők dobozai (Tetra Pak jelzéssel), konzervdoboz

ÜVEG

Gyűjtési módja: kiöblítve, csak a gyűjtőszigeten vagy üveg gyűjtő ponton gyűjthető, zsákba helyezni tilos!

színes és színtelen öblös üvegek (pl. üdítő, boros, pezsgős)

ZÖLD HULLADÉKOK

Kertgondozásból származó fűkaszalék, lomb, kerti gyomok gyűjtési módja: zöld színű zsákban tisztán és egyéb hulladék nélkül. Kertgondozásból származó ágnyesedék gyűjtési módja: zöld színű zsákban, vagy a zsák mellett max. 70 cm hosszú kötegekbe összekötve.

LOM HULLADÉKOK

Lomhulladék: az az eseti jelleggel keletkező, nagyméretű darabos háztartási hulladék, mely mérete miatt nem fér a közszolgáltatáshoz rendszeresített hulladékgyűjtő edénybe (kukába). (pl.: berendezési tárgyak, bútorok, textíliák stb. Nem tartozik lomhulladékok körébe: zöld hulladék, építési bontási hulladék, elektronikai hulladék, gumiabroncsok, autó - és gépalkatrészek, veszélyes hulladékok (festékes, vegyszeres csomagolóanyag, használt sütőolaj, zsiradék, gépjárműolajok), állati tetem, fertőző és undort keltő anyag

Gyűjtés és elszállítás módja: előzetesen egyeztetett háztartásonként eltérő időpontban, házhozmenő jelleggel. Köszönjük, hogy él a szelektív hulladékgyűjtés lehetőségével, és együttműködik velünk!

„ÖKOVÍZ” Nonprofit Kft.

HÁZHOZ MENŐ SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTÉS SZÁLLÍTÁSI NAPTÁR 2017

Hulladék típus	Április	Május	Június	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	December
Zöld	13, 27	11; 25	8; 29	13; 27	10; 31	14; 28	12; 26	9; 30	
Újrahasznosítható	27	25	22	27	24	28	26	23	28

MESEVÁR ÓVODA - BÖLCSŐDE HÍREI

A tavaszi időszak is számtalan programra ad lehetőséget intézményünkben.

Február végén a kétéves kort betöltött bölcsődéseink látogattak el a szentistváni kiscsoportosokhoz. Közös játékkal, mondókázással és vendéglátással vidáman telt a délelőtt. Valamennyi nagycsoportosunk az idősök napközi otthonába látogatott március elején, ahol jelenlétükkel, rövid szereplésükkel, közös barátkozással örvendeztették meg az idős lakókat.

Örömmel fogadtuk szereplésüket, a gyermekek lelkesen bekapcsolódtak az iskolások által kezdeményezett játékba. A Víz Világnapján intézményünkben is kiemelten foglalkoztunk a környezet védelmével, a tudatosságra nevelés fontosságával. Csoportjaink a patak parton tettek sétát és megfigyeléseket.

Krajczárné Apró Ildikó
óvodapedagógus

Az otthon lakói azóta viszonzták látogatásunkat. Vezetőjükkel, ápolóikkal megtekintették a központi óvodát.

Március 13-án az általános iskola diákjai, az immár hagyományos Gergely-járás keretében, iskolába hívogetták óvodásainkat.

MESEVÁR ÓVODA - BÖLCSŐDE HÍREI

Március 15-én a szabadságharc kezdetét ünnepeljük, melynek célja a Habsburg-uralom megszüntetése, a függetlenség kivívása volt. Hivatalossá vált a piros-fehér-zöld színű zászlónk, melyben a piros az erőt, a fehér a hűséget, a zöld a reményt szimbolizálja.

Óvodánkban több napon keresztül ezen ünnepre készültünk, kokárdát, zászlót készítettünk, huszárokat barkácsoltunk.

Március 14-én Kokárdát tűztünk a gyermekek kabátjára és zászlóinkkal Szabadidő Központ előtti kopjafához látogattunk. A parkoló részben találkozott településünk 5 óvodás csoportja.

Köszönjük Jegyző Úrnak, hogy a helyszín biztosításával, zászlók kihelyezésével, az ünnephez méltó zenével vártak bennünket, ezzel is emelve a megemlékezés ünnepi hangulatát. A rövid megemlékezés során verseket mondtunk, énekeltünk, majd minden gyermek elhelyezte az általa készített kis nemzeti színű zászlóját, virágát, kokárdáját. Március 15-én a szentistváni nagycsoportos óvodások ünnepi műsorát tekinthették meg a településünk ünnepi rendezvényére érkezők. A gyermekek kis versekkel, táncokkal köszöntötték Hazánk nemzeti ünnepét.

Erdélyi Krisztina
óvodapedagógus

„TEHETSÉG HÓNAPJA”

Március 25-én, Bartók Béla születésnapján ünnepeljük a Tehetség Napját. Iskolánkban ehhez a naphoz kapcsolódóan március hónapban különféle versenyeket szerveztünk, ahol tanulóink összemérhették tudásukat, felkészültségüket.

Szerveztünk az alsósoknak matematika, szövegértés, nyelvtan-helyesírás versenyt.

Első helyezettek: Matematika- Mészáros Áron 1., Nagy Norbert Emilián 2.b, Juraszik Dániel 3.b, Faragó Mátyás 4.a. Szövegértés- Fábián Dániel Dénes 1., Jámbor Petra 2.a, Mándoki Luca 3.b, Fekete Máté 4.a. Lucával és Mátéval együtt Konok Flóra Sára 3.a és Gerhát Dorottya 4.b osztályos tanulóink képviselték iskolánkat a körzeti szövegértő csapatversenyen, Tápiógyörgyén, ahol 4. helyezést értek el.

Nyelvtan-helyesírás- Bodnár Gergő 1., Juhász Eszter Anna 2.a, Juraszik Dániel 3.b, Fekete Máté 4.a. Danival és Mátéval együtt Lilik Ádám 3.a és Gerhát Dorottya 4.b. osztályos tanulók jutottak tovább a szentmártonkátai körzeti versenyre.

Monoron a körzeti szépíró versenyen Rigó Petra 3.b, Vrábel Molli 4.a, Nok Larissza 4.b osztályos tanulók fogják képviselni iskolánkat, mint legjobbaink. A felsősöknek helyesírási és angol „szépkiejtési” versenyt, valamint Arany János Irodalmi Vetélkedőt szerveztünk. Első helyezettek: Helyesírás- Juraszik Marcell 5., Trepák Evelin 7., Huszár Olívia és Megyeri Bence 8. osztályosok, ők továbbjutottak a körzeti versenyre, Szentmártonkátára.

Angol „szépkiejtési” versenyen első helyezést érték el: Csáni-Laczi Hunor 5.,

Gonda Bence 6. és Sándor Attila 8. osztályos tanulók. Az Arany János Irodalmi Vetélkedőn a Fajt Jázmin, Gere-Szabó Lilla, Juhász Hanga 7. osztályos tanulókból álló csapat végzett az 1. helyen.

Iskolánk KI MIT TUD?-ot is szervezett, ahol tanulóink kötetlenül, a versenyzés feszültsége nélkül mutathatták meg, hogy miben érzik magukat ügyesnek, tehetségesnek. A produkciók között volt ének, zene, tánc, bűvészkedés, sport és színjátszás is, vagyis épp olyan sokszínű volt, mint amennyire diákjaink is azok.

14 kiváló futónk képviselte iskolánkat a körzeti mezei futóversenyen Tápiószecsőn. Ők a középmezőnyben végeztek. Befejeződött a Bozsik-foci tavaszi fordulója, ahol lányaink és fiaink a legjobbak között, az élmezőnyben végeztek. 4. osztályos tanulóink közül 15-en kerültek be a Nemzeti Tehetségprogram matematikai tehetségazonosításba, melynek eredményeit izgatottan várjuk.

Tanulóink közül 7-en vettek részt a Nemzetközi Kenguru Matematika Versenyen is, amelynek eredményeit szintén nagy izgalommal várjuk.

Iskolánk rendezi már évek óta a Sajó Károly Kárpát-medencei Környezetvédelmi Verseny régiós fordulóját, melynek Győrben rendezett májusi döntőjébe a mi csapatunk (Huszár Olívia, Mezei Bence, Petrovai Kevin) is bejutott.

A „Tehetség Hónapja” még áprilisban is folytatódik iskolánk hagyományos József Attila szavalóversenyével.

Gratulálunk valamennyi résztvevőnek!

Kerékgyártóné Maka Erzsébet
iskolaigazgató

ISKOLAI BEÍRATÁS

Értesítjük a Tisztelt Szülőket, hogy a leendő 1. osztályos gyermekek iskolai beíratkozása a következő időpontokban lesz intézményünkben:

2017. április 20. (csütörtök) 8-19 óra között és

2017. április 21. (péntek) 8-18 óra között.

A beíratás helye:

Mendei Géza Fejedelem Általános Iskola
2235 Mende, Forrás köz 1.

(Titkársági iroda)

A beíratáshoz szükséges hozni:

- a gyermek lakcímkártyája,
- a gyermek TAJ kártyája,
- óvodai szakvélemény,
- akinek van:
Nevelési Tanácsadói szakvélemény,
Szakértői Bizottsági szakvélemény, stb.
Határozat halmozottan hátrányos helyzetről
Határozat egyedüli felügyeletről,
- iskolapólóra 800 Ft,
- NEK azonosító lap diákigazolvány igényléshez (aki már esetleg korábban elkészíttette az okmányirodában).

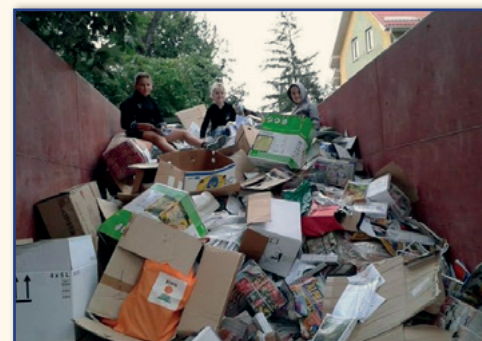
Szeretettel várjuk az összes leendő 1. osztályos gyermeket és szüleit!

Kerékgyártóné Maka Erzsébet
igazgató

FELHÍVÁS PAPIRGYŰJTÉSRE!

**A Mendei Géza Fejedelem Általános Iskola
PAPIRGYŰJTÉST szervez**

2017. április 25-én 13-16 óráig.

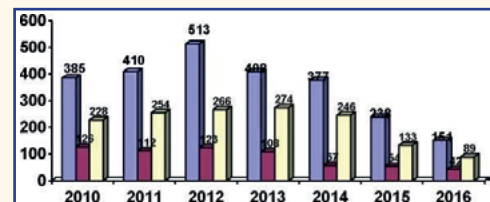
**Csak ezen a napon tudjuk fogadni a felajánlásokat,
mert a gyűjtőkonténer az iskola előtt ekkor áll rendelkezésre!**

Kerékgyártóné Maka Erzsébet
igazgató

Kivonat a Nagykáti Rendőrkapitányság vezetőinek beszámolójából Mende község közbiztonságának helyzetéről, a közbiztonság érdekében tett intézkedésekről.

A Süllyási Rendőrség illetékességi területén elkövetett bűncselekmények száma a 2014-es adatokhoz képest 37%-kal csökkent.

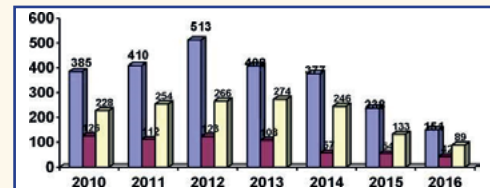
Bűncselekmények számának alakulása

Bűncselekmények összesen
Közterületen elkövetett bűncselekmények
Kiemelten kezelt bűncselekmények

A diagram számaadataiból látható, hogy a közterületen elkövetett bűncselekmények az utóbbi években a bűncselekményszám negyedét-ötödét tették ki. E bűncselekménytípus a 2015-ös adatokhoz képest 12 esetszámmal lett kevesebb, így száma 2016-ban az összes bűncselekmény kevesebb mint harmadát tette ki.

A kiemelten kezelt bűncselekmények száma 2015-ben majd felére csökkent, és ez a szám 2016-ban tovább csökkent 42 %-al. E körbe tartoznak a lakosságot legjobban irritáló, a köztudatban leginkább megjelenő bűncselekmények.

Bűncselekmények összesen
Közterületen elkövetett bűncselekmények
Kiemelten kezelt bűncselekmények

A fentiekben belül Mende bűnügyi helyzete az alábbiak szerint alakult 2016-ban: Bűncselekmények számának alakulása Az ábrán jól látható a 2011-2012-ben szinte mindenhol tapasztalt ugrásszerű emelkedés, valamint a 2013-tól tapasztalható folyamatos csökkenés, melynek eredményeképpen 2016-ban községben elkövetett bűncselekmények száma további 46%-kal csökkent. Az 29 db-os bűncselekményszám egy Budapesthez közeli, több mint négyezres, folyamatosan fejlődő település esetében már-már szürreálisan alacsony és az utóbbi években példa nélküli.

Az alábbi táblázatban a korábban említett -14 bűncselekményfajtát tartalmazó-kiemelten kezelt bűncselekmények öt éves alakulása látható.

Rendőri eljárásban regisztrált, kiemelten kezelt bűncselekmények számának alakulása								
Bűncselekmény kategóriák	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
Emberölés	1	-	-	-	-	-	-	
Testi sértés	összesen	5	5	6	3	2	3	1
	súlyos	4	4	5	2	2	-	-
	halált okozó	1	-	-	-	-	-	-
Kiskorú veszélyeztetése	-	4	-	-	-	-	-	
Embercsempészség	-	-	-	-	-	-	-	
Garázdaság	4	3	3	3	3	-	1	
Önbíráskodás	-	-	-	-	-	1	0	
Viszafélés kábítószerrel	-	-	-	-	-	-	-	
összesen	33	31	52	45	29	19	12	
Lopás	személygépkocsi lopás	1	-	2	1	-	-	1
	zárt gépjármű feltörés	-	-	4	1	-	-	1
	lakásbetörés	5	-	2	3	6	4	1
Rablás	3	-	2	-	-	-	-	
Kísértés	-	-	-	-	-	-	-	
Zsarolás	-	-	-	-	-	-	-	
Rongálás	7	2	3	2	2	-	2	
Orgazdaság	-	-	-	-	-	2	0	
Jármű önkényes elvétele	-	-	-	-	-	-	-	

A vagyoni elleni bűncselekmények, és ezen belül főként a különféle lopások minden település, így Mende életében, már-már hagyományosan meghatározóak. Számuk általában a bűncselekményszám jelentős hányadát teszi ki, Mende esetében pontosan 41%-át.

A kiemelt bűncselekményi kategóriákat elemezve megállapítható, hogy a településen a lopások száma 37%-kal csökkent. A garázdaság, a személygépkocsi lopás, a zárt gépjármű feltörés és a rongálás elnevezésű bűncselekmények esetében mondható el, hogy számuk emelkedett, de ez is csak azért mert a bázisét tekintve akkor nem történtek ilyen bűncselekmények, viszont elmondható, hogy az elmúlt hat évet adatait tekintve érdemi változás nem következett be. Továbbá az is elmondható, hogy a 14 kiemelten kezelendő bűncselekmény közül vannak olyanok melyeket egyáltalán nem követtek el a településen.

A testi sértések száma a 2015-ös évhez képest két harmadával csökkent. Fontos megemlíteni továbbá, hogy míg az utóbbi évek testi sértései majd minden esetben súlyos sérülést eredményeztek, a 2016-os 1 db kizárólag könnyű sérülést okozott.

A bűncselekményfajta jelenléte egyenes következménye a község elhelyezkedésének, óriási átmenő forgalmának, látogatott vendéglátóhelyeinek valamint a lakosság egyes tagjainak rosszabb szociális és társadalmi helyzetének.

A korábbi években a községben nem követtek el személygépkocsi lopást és zárt gépjárműből való lopást, garázdaságot és rongálást.

A hosszú szünetet követően e speciális bűncselekményekből 2016-ban egyet-egyét regisztráltunk a településen, ez alól kivétel a rongálás melyből 2 esetszám került rögzítésre. Itt szintén elmondható, hogy az elmúlt hat év adatait tekintve érdemi változás nem következett be.

Viszont elmondható, hogy a bázisében elkövetett önbíráskodás és orgazdaság bűncselekmények 2016-ban nem jelentek meg a településen. Mendén 2015. októberében mindeddig példa nélküli, rendkívül súlyos bűncselekmény történt.

Az Iskola utcában lakó idős házaspárt ismeretlen tettesek brutális kegyetlenséggel gyilkolták meg. Az ügyben a Pest megyei Rendőr-főkapitányság életvédelmi nyomozói azóta is nagy erővel dolgoznak.

Ebből kifolyólag nem elírás következménye az, hogy az emberöléseknél a 2015-ös és a 2016-os oszlop üres. Tekintettel arra, hogy az ügyben még folyik az eljárás, a statisztikai rendszer még nem tartalmazza a bűncselekményt.

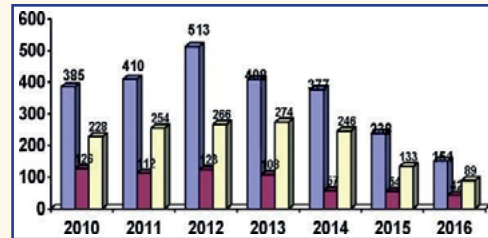
A település vonatkozásában folyamatosan elemezzük és értékeljük a bekezelte bűncselekményeket, tulajdon elleni szabálysértéseket.

A szolgálatok ellátása során fokozott figyelemmel voltunk és vagyunk a már ismertté vált helyi bűnelkövetői körök figyelemmel kísérésére, valamint a településen megjelenő gyanús személyekre, járművekre.

Mende közbiztonsági

(közlekedési és közrendvédelmi) helyzete

Az elmúlt évben a város illetékességi területén összesen 31 db olyan közlekedési baleset történt, mely során rendőri intézkedésre került sor. Ez az előző évhez képest 3 %-os csökkenést mutat, szerencsére azonban alul marad a korábban megszokott majd 40 db-os számokkal szemben

■ Bűncselekmények összesen
■ Közterületen elkövetett bűncselekmények
■ Kiemelten kezelt bűncselekmények

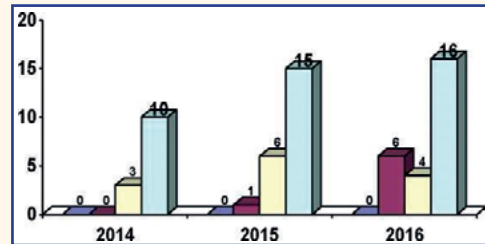
A város közlekedési helyzetét ismerve bátran kijelenthető, hogy az itt átvezető 31. számú főútvonal megbélyegző hatása.

A Jászság és a Tápó-vidék egyetlen Budapestre vezető főútvonalaként, kanyargós vonalvezetésével, keskeny és rossz minőségű úttestével mindig a balesetek melegágya volt. A balesetek minden igyekezetünk ellenére szinte kizárólag itt következtek be.

A városiasodással, a forgalom rendkívüli növekedésével mostanra Súlysáp szinte már a fővárosi agglomeráció részének mondható.

Az ingázók száma rendkívül magas, mely a főútvonal hajnali-reggeli és délutáni-esti forgalmában jól megfigyelhető.

A megyei matricarendszer bevezetésével a helyzet tovább romlott, 2015 januárjától ugrásszerűen megemelkedett a főút egyébként is jelentős forgalma.

■ Bűncselekmények összesen
■ Közterületen elkövetett bűncselekmények
■ Kiemelten kezelt bűncselekmények

A 31 db közlekedési baleset megoszlását tekintve 1 db halálos kimenetelű közlekedési baleset történt az illetékességi területünkön, valamint 3 db súlyos sérüléssel járó, 9 db könnyű sérüléssel járó és 18 db anyagi káros baleset történt. Ezen számok a bázisévhez viszonyítva a tárgyévben a halálos kimenetelű belesetek száma 1 esetszámmal emelkedett, a súlyos sérüléssel járó balesetek száma 1 esetszámmal csökkentet, a könnyű sérüléssel járó balesetek száma 1 esetszámmal növekedett és a csak anyagi kárral járó balesetek száma 2 esetszámmal csökkent. Azonban itt is elmondható, hogy az elmúlt két év adatait tekintve érdemi változás nem következett be a számokban.

A balesetek okait elemezve megállapítható, hogy a fő ok a gyorsítás valamint az előzési szabályok megsértése.

Veres Ferenc r. alezredes
mb. kapitányságvezető

Hagyományainkhoz híven iskolánk az idén is megtartotta a Szülők - Nevelők Bálját 2017. március 4-én.

Kerékgártóné Maka Erzsébet igazgatónő köszöntötte elsőként a közel 140 fő résztvevőt. Méltatta és megköszönte a Fazekas Livia által vezetett szülői munkaközösség hűségét és áldozatos munkáját, majd jó szórakozást kívánt az este további részéhez.

Kaszanyi József polgármester úr is elfogadta meghívásunkat és egy nagyon jó hírt közölt az összegyűlt vendégsereggel. Tájékoztatást adott arról, hogy az önkormányzat pályázatot nyert az iskola nyílászáróinak kicserélésére és megtudtuk tőle, hogy az ebédlő ügye is megoldódik. Az egybegyűlteket hatalmas tapssal köszönték meg fáradozásaikat a hivatal dolgozóinak, amely által megszűnnek gyermekeink nehézségei az étkezés terén. Úgy érezzük, hogy a legjobb hely és alkalom volt ezt bejelenteni.

A szülői munkaközösség elnöke Fazekas Livia köszönetet mondott minden támogatónak, akik nélkül nem jöhetett volna létre ez az est. Megköszönte azokat az adományokat, amelyeket a helyi vállalkozóktól és szervezetektől kaptunk; a vendégek jelenlétét, amellyel kifejezték támogatásukat iskolánk felé. Beszédében kiemelte, hogy nagyon erős szülői összefogás és sok munka előzte meg a rendezvényt: süteményeket sütöttek, tombolatárgyakat gyűjtöttek, berendezték és feldíszítették a termet és sokan a rendezvény lebonyolításában segítettek. Köszönő szavai után jó szórakozást kívánt a vendégeknek.

A bált az idei évben a 8. osztályosok palotája nyitotta meg. A közönség vastappsal jutalmazta a gyermekek táncát. Külön köszönetet szeretnénk mondani tanulóinknak, hogy időt és energiát nem kímélve vállalták a bál megnyitását táncukkal. Köszönjük szüleiknek is, akik ebben támogatták őket, valamint Bálintné Marsik Katalin tanárnőnek, hogy betanította nekik ezt az alkalomhoz illő táncot.

Az est zenés-táncos hangulatát a Mood For Dance zenekar biztosította. A finom vacsoráról a Rizzo Gastro Bar gondoskodott. Éjfél után sok vendég értékes nyereményekkel gazdagodott a tombolasorsoláson.

A Szülők - Nevelők Bálja mindig kiemelt eseménye iskolánk számára. A kitűzött célunkat elértük, hiszen a szépen megterített asztalok, finom ételek és italok mellett lehetőség volt szülő, tanár, vendég kapcsolatának elmélyítésére.

A rendezvényen befolyt összeget az iskola tanulói támogatására fordítjuk az eddigi évek gyakorlatához hasonlóan.

Reméljük, hogy a lelkesedés továbbra is megmarad, és jövőre újra eltölthetünk vendégeinkkel egy kellemes estét iskolánk gyermekeinek javára!

A Szervezők

2017. május 13.
Újra családi nap a Katlanban!

9⁰⁰-10⁰⁰

Nevezés a főzőversenyre

10⁰⁰-15³⁰

FŐZŐVERSENY

„Mende legjobb szakácsa” cím elnyeréséért
Nevezni a Mendei Polgármesteri Hivatalban,
a mende@mende.hu email címen, vagy a helyszínen lehet.

14⁰⁰-

Zsűrizés, a zsűri elnöke Fásy Ádám

13⁰⁰-13³⁰

Mesevár Óvoda gyermekeinek fellépése

13³⁰-14³⁰

Mendei Géza Fejedelem Általános Iskola tanulójának fellépése

15⁰⁰-16³⁰

BLUESJÁRAT koncert

16³⁰

Főzőverseny eredményhirdetése

17⁰⁰-

FÁSY MULATÓ

11⁰⁰-18⁰⁰-ig Folyamatos gyermekprogramok

BELÉPŐDÍJ NINCS!

Ugrálóvár, csillámtetoválás, kézműveskedés,
bölcsi-hempergő, sütisátor, lángossütés, palacsinta.

A rendezvényre különbusz indul 11.45- kor Pusztaszentistván-Játszótérrel,
12.05-kor a Dózsa György út végéről, este pedig vissza 19.30-kor a volt Dinnyés közből.

www.mende.hu • www.zeneexpressz.hu

FÁSY MULATÓ

2017. MÁJUS 13. 17.00

MENDÉN

A KATLANBAN

HUSCSARNOK • ANNO 1993

FÜTÁMOGATÓ

Fásy Zsüliett

Fásy Ádám

Pintér Timi

Bella Marietta

Zámbó Krisztián

Bodonyi Beáta

A főzőversennyel egybekötött családi napra
a szervezők változatos programokkal várják a látogatókat,
a gyermekek pedig ugrálóvárban kapcsolódhatnak ki!

A főzőverseny zsűri elnöke: Fásy Ádám

A belépés díjtalan!

Hatodik fejezet

Másnap a suliban minden jól ment, Roxan jól érezte magát. Stevennel erős barátság kezdett kialakulni közöttük, aminek mind a ketten nagyon örültek. Irodalomból kaptak egy olyan feladatot, hogy egy saját választott témához írjanak egy verset. Erre egy hét volt a határidő. Roxi örült ennek a feladatnak. Suli után Steven megint hazakísérte a lányt, aki most be is hívta őt. A konyhában ültek és beszélgettek. Roxan nem sokkal később elkezdett főzni. Eközben Steven az asztalnál ült, és a lány verseit olvasságatta. Főzés közben Roxan sűrűn rápillantott a fiúra. Szeretett ránézni. Megnyugtatóan hatott rá a megjelenése, a közelsége. Tetszett neki, hogy a stílusuk is hasonló: Steven is szerette a rock zenét és az elvont dolgokat. Tetszett neki. Stevennek félhosszú barna haja, zöld szeme és pici szakála volt. Talán egy fejjel volt magasabb, mint Roxan, és mi tagadás, elég izmos is volt. De mindennél jobban tetszett neki Steven egyénisége. Nem volt mit tagadni, a fiú igenis felkeltette az érdeklődését.

- Rox! Nagyon jók a verseid! Tükrözik mindazt a szörnyűséget, amin keresztülmentél! Nekem nagyon tetszenek!- mosolygott rá Steven.

- Köszí, Steve! Te szoktál írni?- kérdezte a lány, kevergetés közben.

- Nagyon ritkán. Nekem ez nem megy olyan egyszerűen. Van egy pár, de nem olyan sok, mint neked!- a srác felállt, és odalépett hozzá. - Hm, értem. Steven... meddig érsz rá?

- Ameddig nem zavarlak téged!

- Akkor... lenne kedved eljönni velem Sylviért?- Roxi zavartan nézett Stevenre.

- Igen, szívesen! Örülök, hogy megkérdezted!- Steven arcán őszinte öröm tükröződött.

- Akkor mehetünk is!- szakadt fel a lányból egy megkönnyebbült sóhaj kíséretében.

Kimentek, és egymás mellett sétáltak a járdán. Roxi megmutatta, hogy hol fog dolgozni. Az ovihoz érve, Steven nem ment be teljesen, megállt az ajtóban. Elnézte, ahogy Roxan átölel egy szép, göndör, szőke kislányt, aki feltűnően hasonlított rá. Pár perccel később már jöttek is kifelé kézen fogva. Megálltak Steven mellett, és Roxan leguggolt Sylvi mellé. - Sylvi! Ő a barátom, Steven.

- Szia Sylvi! Örülök, hogy megismerhetlek!- Steven el volt ragadtatva a kislánytól.

- Szia! Neked hosszú hajad van?! Miért?- Syl csodálkozva nézett fel Stevenre. -

Hát, mert nekem ez tetszik! Neked nem tetszik?- kérdezte a fiú már útban hazafelé.

- De igen, tetszik! De... hosszú haja csak a lányoknak van, ugye? De te nem vagy lány...- felelte hosszú gondolkodás után Sylvi.

- Nem, Syl! Én valóban nem vagyok lány. De tudod, már nem csak a lányok hordanak hosszú haját. Ma már sok fiú is így hordja a haját.- magyarázta türelmesen, és mosolyogva Steve. Még egy darabig elbeszélgettek a hosszú haj rejtelseiről, és Roxan mosolyogva hallgatta őket. Soha nem

gondolta volna, hogy Syl ilyen könnyedén el fog fogadni bárkit is. De úgy látszott Stevennek sikerült Syl kegyeibe férkőznie.

Otthon Syl meghívta ebédre a fiút. Jobban mondva, valósággal a foglyává tette őt. Bár... Steven se kérte magát sokáig.

Roxannak kilenc órára kellett mennie, dolgozni, de Steven még hat órákor ott volt. Sylvivel a nappaliban játszottak, míg Roxan megengedte a fürdő vizet.

- Gyere, kicsim, megyünk pancsizni!- Roxan szerette volna őt felvenni, de Syl átölelte Steven nyakát.

- Én Stevennel akarok pancsolni! - Kincsem! Stevennek már biztos haza kell mennie, és biztos van neki egyéb dolga, nem ér rá veled itt maradni pancsolni!- Rox irtó kínosan érezte magát.

- Az az igazság, hogy szívesen maradnék, de csak akkor, ha nem zavarlak!- mosolygott a srác. - Engem nem zavarasz!- sóhajtott a lány.

- Na, gyere prücsök! Menjünk pancsolni!- Steve felemelte Sylt és bevitte a fürdőbe.

Rebecca D'Angelo
Szócs - Rádi Anita

LOVE STORY

Drága

Bee!

Szeretném Neked ittis tudtadra adni, hogy mennyire szeretlek, és hogy mennyire hiányzol! Ebből is láthatod, hogy Én komolyan gondolok Veled minden olyan dolgot, amiben Te nem hittél! Remélem sikerül elhinned, hogy fontos vagy számomra! Remélem nem foglak ezzel megbántani, mert nem ez a célom.

Annyit szeretnék, hogy szeressük egymást.

Én szeretlek nagyon.

ÉRDEKESSÉGEK MENDE MÚLTJÁBÓL XIII.

Tudta-e, hogy...

Hány temetője volt eddig a falunak?

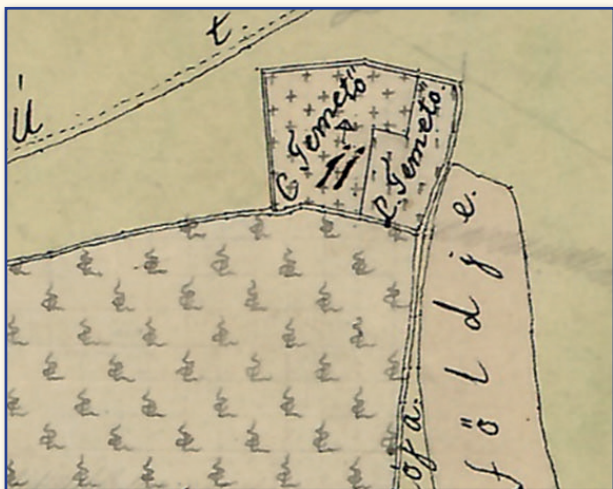
Vannak az életnek pillanatai, amelyekkel szemben az ember tehetetlen. Ezek közé tartozik a halál. Bármennyire különös, de nem adható egységes definíció a halálra: más-ként közelíti meg és mást ért rajta a biológia, az orvostudomány, a jog vagy a teológia... De bárhogya is vélekednek róla az egyes tudomány-ágak, az őseink számára a halál az elmúlás jele volt, és a halottnak illett a végtisztességet megadni.

Az évszázadok során a végtisztesség lerovásának számos formája alakult ki. Az adott közösség hit- és hiedelemvilágától, helyzetétől vagy éppen a halottakhoz való viszonyától függött, hol létesítenek temetőt, illetve milyen kultusz keretében vesznek végső búcsút az elhunytól. Vonatkoztatható ez Mendére is.

A mendei temetők múltját kutatva a legősibb leletek jóval az időszámításunk előtti időkben származnak. A legkorábbi temetőnyomok Bille-Leányváron a középső bronzkorból maradtak fenn és kb. 3 400 évesek vagy ennél régebbiek lehetnek. De Billének a vasúthoz közel eső része késő-bronzkori, újkőkori, valamint római kori temetővel is rendelkezett.

Pusztaszentistván szintén a bronzkorig vezetheti vissza lakott hely-jellegét.

Ám temetőt csak a római korból tud felmutatni: a Deák Ferenc utca eleje egy ideig minden bizonnyal temetőként funkcionált, mert a régészek római kori, szarmata sírt találtak ott. A temetők sorában az Ős-Mende a középkortól képviselteti magát: a Fő utca 45. szám környéke törökkori, a katolikus templom környéke pedig középkori temetőként működött. Bár az egyes régészeti írások (például a községről 2014-ben készült Örökségvédelmi hatástanulmány) a temetőt az 1831-ben felszentelt Loyolai Szent Ignác-templom mellett vélelmezik, meglátásom szerint azonban máshol kell keresni. Erre utalnak azok a latin nyelvű dokumentumok, amelyek nyomán az Úriba vezető útnál épült katolikus templomokra és temetőire következtethetünk...

A régi mendei temetők

Forrás: MNL OL S087 No. 31/1

Ős-Mendét az 1700-as évek első felében telepítették újra.

ÉRDEKESSÉGEK MENDE MÚLTJÁBÓL XIII.

Az első domiciliátusok (telepítvényesek, telepések) a Barinától délre a domboldalon létesítettek temetőt. Egy 1733-ból származó írás szerint „a mendei filiának két temetője van: az egyik a katolikusoké, a másik a luteránusoké.” Ekkor még nem kerítették körül őket. Az 1777-ben és 1784-ben tartott egyházlátogatás jegyzőkönyvei viszont már arról számoltak be, hogy a templomnál, pontosabban: az egyház birtokában levő régi temetőt megszüntették (vö. 1. ábra). A falut elhagyva, az Öregszőlők alatt egy újat létesítettek, külön a katolikusok és külön az evangélikusok részére, amelyet 1778. július 31-én áldottak meg. Az újonnan nyitott temetőket körülkerítették, és sövényfal választotta el őket egymástól (vö. 2. ábra).

Mende lakosságának gyarapodásával és a halálozások számának növekedésével párhuzamosan egyre kisebb lett a temetésre használható terület. Az úri plébánia Historia domusa szerint a temető 1831-re megtelt.

A mendei temetők 1864-ben

Forrás: MNL PML IV. 165 d. PMU 110

Ezért 1836-ban a szőlők alatt bővíteni kellett. De ez is csak átmeneti megoldásnak bizonyult ... Végül az illetékesek úgy döntöttek, hogy

A mendei temetők a bővítés után

Forrás: MNL PML IV. 165 d. PMU 056

- a korábbi evangélikus temető és a szőlők északi szomszédságában – a helység szántóföldjének nyugati feléből egy földdarabot kihalászva – a Pesti országút irányában egy teljesen új katolikus és evangélikus temetőt nyitnak, és a régit bezárják;

- a régi temető északi oldalával és a helység földje nyugati határával szomszédos keskeny sávban az országútig lenyúlóan faiskolát létesítenek;

- a temetőnek a falu, vagyis a nyugat felé eső részét a katolikusok, Szentistván pusztája, vagyis a kelet felé

eső részét pedig az evangélikusok kapják meg (vö. 3. ábra).

Az 1880-as években a keresztény temetésekre igénybe vett terület közel 2,5 kataszteri holdat foglalt el. A katolikus temető „egy része most is szántóföld helyett használtatik s a faiskola földjével, valamint a temetőben termő fű bérbe van adva”

ÉRDEKESSÉGEK MENDE MÚLTJÁBÓL XIII.

– írta a mendei filia vagyunkimutatásában az úri plébános. „Az előbbi Béres Pál nevű mendei lakosnak 21 f[or]intért, mely pénzt régi szokás szerint a templomgazda kezelte, annak pénzét egyházi célokra fordította, s minden esztendőben [a] bevétel[ről] és [a] kiadásról a plébánosnak számolt [be]. A temető az 1888. [évben] végrehajtott telekkönyvi kiigazításnál is a községen maradt telekkönyvezve, de úgy, hogy az utána járó haszon a templom pénztáráé lesz. – A temetőben termő fű 1889-

A mendei zsidó temető maradványai

ben újra 3 évre bérbe adatott 11 f[or]intért. Mind a kétrendbeli haszonbér 1889. óta a templom pénztárához csatoltatik.” A régi temető nyomai sokáig fennmaradtak. A XX. század első felében még feszélyezték és kísértették is az arra elhaladókat – emlékezett vissza néhány szépkorú mendei. Különösen esőzések alkalmával, amikor a lezúduló sárlavina a domboldalból kimosta a halottak csontjait és a Betyársor (=Zrínyi utca) felé sodorta őket. (Napjainkban egy fakereszt jelzi a régi temető egykori helyét.)

Az írásos feljegyzések szerint az 1800-as években Mendén zsidók is megtelepedtek. Ők önálló temetőt alakítottak ki a Betyársor végétől jobbra szintén az Úriba vezető út közelében.

A temető a helybeli zsidók egy részének 1944. évi deportálásával megszűnt. A háború idején a megszálló szovjetek ágyúkat telepítettek mellé, illetve a területet ittartózkodásukkor az ágyúk belövésére és lögyakorlatokhoz használták. [Jelenleg csupán a romjai láthatók és emlékeztetnek egykori temető funkciójára (1. kép).] Ma már csak egy mendei temető működik. A katolikus és az evangélikus parcellák azonban továbbra is elkülönülnek.

Balogh Gábor
kutató

ÉRDEKESSÉGEK MENDE MÚLTJÁBÓL XIV.

Tudta-e, hogy...

milyen sajátosságai vannak a mendei halottkultusznak?

A mendei temető területe és formája az 1860-as évek óta szinte változatlan. Külső megjelenésében azonban folyton módosult. Kerítését 2013-ban felújították: a 31-es főúton levő, korábbi elavult drótkerítést modern gabion típusú kerítés váltotta fel.

Megváltozott a temető főbejárata is.

A mendei temető főbejárata

Ma már két betűcsoport és egy jelkép, a kereszt figyelmezteti az arra járókat, hogy a kapun túl keresztény temető található. Míg a hagyományos és a korábbi katolikus temetők főbejáratát a »Feltámadunk« szó jelezte, addig Mendén a felújítás óta a Krisztus-monogram (XP – a görög Khrisztosz – XPιστος – név első két betűje), valamint a kezdet és a vég jele, az Alfa (A) és az Ómega (Ω), ami szintén Krisztusra vonatkozik, utal arra, hogy a bejáraton túl holtak nyugszanak.

A mendei temető dél-észak fekvésű, amely nyugat és észak felé lejt. A katolikus rész nyugati lejtésű területén a sírok kelet-nyugati tájolásúak, a falu felé fordulnak; az evangélikus rész sírjai viszont dél-északi tájolásúak, és a főút felé néznek, – függetlenül attól, hogy a terep nyugat vagy észak felé lejt. Ugyanakkor a temető közepe táján a katolikusok is részben átváltak dél-északi tájra, a sírok a bejárat, illetve a főút felé néznek. Egyes sírok azonban továbbra is megőrizték a kelet-nyugati tájolásukat. A feliratok valamennyi fejfán (fejkereszt, fejkövön) kivétel nélkül befelé, a sír felé néznek.

Jelentős változás, hogy már nem háztól temetnek... Éppen ezért érdekes L. B. M-nek a visszaemlékezése, amely folyamatában mutatja be, hogyan adták meg a végtisztességet az 1950-es évek elején a hozzátartozónak, illetve milyen szokás és hiedelem társult a halotthoz és szelleméhez.

A katolikus temető kelet-nyugati tájolású sírjai

ÉRDEKESSÉGEK MENDE MÚLTJÁBÓL XIV.

„A mama egyre többet feküdt... Ha a faluban beteg volt, az emberek beszéltek róla. Elmondták egymásnak, hogy van, hol tart a betegség.

Az evangélikus temető (részlet)

»Már a papot is elhívták« információ azt jelentette, hogy az illető hamarosan meg fog halni. Most tehát rajtunk volt a sor. Mindenki a konyhában várt, míg a feketeruhás, sovány, hosszú alak a mamával sokáig beszélgetett a szobában. Hogy mennyi idő telhetett el a pap távozása után, nem emlékszem. Egyszer csak valaki bejelentette, hogy a mama meghalt.

A fali tükröt fekete lepellel letakarták. Jött a mosdatóasszony, aki megmosdatta és felöltöztette a halottat.

A mosdatást a szobában végezte; én nem láttam. Amikor kinyitották a szobaajtót, és látni véltem a halottat, félelmemben felsikoltottam. De odavonszoltak hozzá. Addigra már fel volt kötve az álla egy összehajtogatott kendővel, és pénz volt mindkét szemhéján. A keze összekulcsolva a mellén. A nagynéném megfogta a kezemet, és meg akarta simogatni velem a mama kezét. Én nem mertem, de bárhogy ódzkodtam tőle, erővel megfogatta velem.

Aztán a lábfejét is meg kellett fognom. Iszonyatosan féltem, de ezt – szerinte – azért kellett megtennem, hogy ne féljek tőle...

Napközben valakivel elmentem Gérékhez a koporsót megrendelni. Akkor láttam, hogy mennyi koporsódeszka van felhalmozva a műhelyben. Ezután Gér bácsi eljött hozzánk, hogy a halott mamáról méretet vegyen.

Ott tébláboltam a virrasztók között is. Ha jól emlékszem, két évszakán keresztül. Addigra a konyha ki lett ürítve, középre helyezték a mamát. Gyertyákat raktak köré (már nem emlékszem pontosan, hogy hova), és a falak mellé székeket tettek. Mindre öregasszonyok ültek feketében, rózsafüzérrel a kezükben, és imádkoztak.

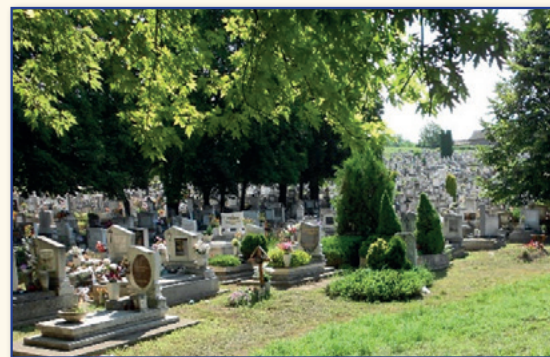
Külön halottsiratóra vagy siratóasszonyokra nem emlékszem. Csak a feketeruhás imádkozó asszonyok képe hagyott bennem erősebb nyomot. Én is leleültem valamelyik üres székre, ám annyira nyomasztó volt az egész, hogy nem bírtam megülni. Mintha a kutyája is megérezte volna: egy drótra volt kikötve és napokig nyűszített. „Sír” – mondták a nagynéném.

Aztán eljött a temetés napja. A mamát az udvaron ravatalozták fel. Körülötte állt a búcsúzó sokasága. Mindenki feketében volt. A férfiak és a gyerekek fekete karszalagot kaptak, amit az egyik karjukon körben rávarrtak a kabátujj felkarjára.

ÉRDEKESSÉGEK MENDE MÚLTJÁBÓL XIV.

A kabátgallér egyik hajtókájára keskenyebb fekete csik került.

Én apuka kezét fogtam. Nagynéném sírtak, ő viszont nem. „Nem sírsz?” – kérdeztem. Ő csak megszorította a kezem. A pap tartotta a szertartást, aminek a végén jött a Szent Mihály lova, egy fekete és ezüst drapériával feldíszített, hintószerű kocsi két fekete, díszekkel ünnepélyessé tett lóval. Leszögezték a koporsót. Aztán megindult a gyászmenet. Elöl a pap, a sekrestyés a füstölővel, emberek, halottaskocsi, gyászolók.

A mendei temető falu felőli része

A temetőben a katolikusok a falu felől, az evangélikusok Oszlár felől temetkeztek a dombra.

– Akármilyen hatással is volt rám a haláleset, a kíváncsiságom mindent felülírt. Biztos, hogy apuka védőszárnyai alatt, de legelőre furakodhattam és benéztem a sírba. A sírásók egy sajátos, kettes sirt ástak. Egy fősírhelyet egyenesen, ahogy leástak, és abból egy koporsóhelynyi kamrába. Mikor leengedték a mamát, a koporsóját betolták abba a kamrafélébe. A főhelyet a papának hagyták...

Mikor hazamentünk a temetéről, megkezdődött egy számomra megint örjítően félelmetes rituálé. Az egész család összeállt – abban a fekete öltözékben, amelyen a temetésen voltunk. Elöl a nagynéném egy égő gyertyával, és a ház minden zugát bejártuk. Bevilágított középről fel, majd le függőlegesen minden sarokba, a pincétől a padlásig. Azért, hogy ne maradjon ott a mama szelleme. Iszonyatosan féltem, és még ma is félek, ha erre gondolok...

Következett a gyászolás időszaka. Mi, gyerekek csak fekete karszalaggal gyászoltunk, de a lányai egy évig feketében jártak. A férfiak talán csak szalaggal jelezték, hogy gyászban vannak. A szigorú gyászidő hat hétig tartott; akkor le lehetett venni a gyászruhát. De a házastárs, a szülő, a testvér egy évig feketében gyászolt. A távolabbi rokon – megítélésétől függően –

ugyanennyi ideig viselte a gyászszalagot. (Aki a gyermekét veszítette el, egész életében önmagától feketében járt.)

Amikor kimentünk a temetőbe a mama sírjához, a nagynéném és a keresztanyám odamenet és eljövételkor megcsókolták a fejét. Ezt a szokást én is átvettem tőlük. Szinte egész ez utáni életemben így köszöntem a halottaimnak, magamban hozzátéve: »Csókolom mama!«

Balogh Gábor
kutató

Emlékképek Mende életéből

Továbbra is meg kívánjuk mutatni Mende múltját képekben, ezért kérjük a kedves lakosokat, hogy akinek olyan képe van, amit érdemes megjelentetni, hozza be nekünk, vagy küldje el a mende@mende.hu címre!

1930

1957

osztálykép az 1950-es évekből

Alapító TSZ tagok 1949

1957

osztálykép az 1950-es évekből

1928

1936

1957 konfirmáció

1928

osztálykép az 1973-1974-ből

TAVASZKÖSZÖNTŐ FINOMSÁGOK

Egészben sült afrikai harcsa

Hozzávalók:

- 1 egész afrikai harcsa
- 2 egész lime
- 1 dl olíva olaj
- kb 1,5 dl fehérbor
- só
- bors
- fokhagyma
- kevés rozsmaring

Így készül:

A halfretet átmoszuk, majd befűszerezzük sóval, borsal, reszelt fokhagymával, rozsmaringgal. Ketté vágjuk a lime-ot és az egyik felének a kifacsart levéllel meglocsoljuk a halat, majd a lime héjának a külső, zöld részét is ráreszeljük. A lime másik feléből karikákat vágunk és ezt a halra, illetve a hal mellé a tepsibe fektetjük, majd aláöntjük a fehérbort. Alufóliával lefedjük és pár órára, akár egy éjszakára is a hűtőbe tesszük.

Pihentetés után 220 °C fokon sütőben kb. 20 perc alatt puhára pároljuk, majd az alufóliát levéve, további 10 perc alatt kissé megpirítjuk. Közben a levéllel locsolgatjuk. Friss citrom vagy lime karikákkal tálaljuk.

Jó étvágyat!

Citromos álom sütemény

Hozzávalók:

- 2 csomag babapiskóta
- 5 dl tejszín (habtejszín)
- 5 dl tejföl
- 10 evőkanálnyi porcukor
- 1 csomag vaníliás cukor
- 1 nagy, vagy 2 kisebb citrom leve és lereszelt héja
- citrom karikák a díszítéshez

Így készítjük:

A tejszint kemény habbá verjük. A tejfőben alaposan elkeverjük a cukrokat, a citromlét és a citrom lereszelt héját. Érdemes közben kóstolgatni, nehogy túl savanyú legyen a végeredmény. A tejfőbe végül belekeverjük a felvert tejszínhabot is. Nagyon finom ízű, sűrű, citromos krémünk lesz.

Egy magasabb falú tálat veszünk és leterítünk rá egy réteg babapiskótát. Erre rákanalazzuk a krém felét. Szépen rásimítjuk, majd beterítjük még egy réteg babapiskótával. Erre kerül a krém másik fele, ezt is szépen elsimitjuk, majd a tetejét kidíszítjük a vékonyra szeletelt citromkarikákkal. Éjszakára hűtőbe tesszük, másnapra nagyon finom, üdítő, kanállal adagolható desszertet kapunk.

www.eletfuszerei.hu

REJTVÉNY GYERMEKEKNEK

Előző számunk rejtvényének helyes megfejtése: **ceruza** volt.

Gratulálunk a szerencsés nyerteseknek, akik 1-1 32 cm-es szabadon választható pizzát nyertek a Rizzo Gastro Bar-ból:

**Hódi Sándor, Nagy Natália, Rojtos Klára és Bernadett
Pühringer Ádám, Fekete Máté és Barbara**

Az átvételére jogosító utalvány átvehető a Polgármesteri Hivatal titkárságán ügyfélfogadási időben.

MICIMACKÓ JÁTSZÓHÁZ

A új feladványunkhoz jó időtöltést kívánunk!

A helyes válasz beküldői között kisorsolunk 3 db 32 cm-es szabadon választható pizzát amit a Rizzo Gastro Bar-ban lehet beváltani! A megfejtéseket 2017. április 30-ig kérjük a mende@mende.hu címre elküldeni, a nyerteseket e-mailben is értesítjük!

Húsvéti keresztrejtvény

			1				
			2				
3							
		4					
		5					
			6				
	7						
		8					
			9				
			10				
			11				

1. a postás hozza
2. vágó-nyíró eszköz
3. számár másik neve
4. csapadéktípus
5. kéményben van
6. Ludas Matyi állata
7. szűrő növény
8. magas építmény
9. emelőgép
10. akkor látjuk, ha alszunk
11. testünk motorja

Megfejtés:

Első bálozók lettünk!!!

A Mesevár Bölcsőde szülői közössége és dolgozói
szeretettel meghívják Önt és Barátait
a **2017 április 22-én, szombaton**
a mendei Szabadidőközpontban
megrendezendő **ELSŐ BÁLJÁRA**

Programok:

- 19 órától vendégvárás, welcome drink
- 20 órakor a bál megnyitója, köszöntő
- látványos hastánc show
- 21 órakor vacsora
- éjfél után tombola, értékes nyereményekkel
- bőséges italválaszték, cocktail bár,
- zene-tánc hajnalig

Évi

Sensi

Dírah

A jó hangulatról a Next Party Zenekar gondoskodik

Belépőjegy: 500 Ft

Vacsora: 1.800 Ft

Tombola: 100 Ft

Next Party Zenekar

Szeretettel várjuk kedves Vendégeinket!

Asztalfoglalás:

Bálint Kata: 30-221-8790

Fő utcai óvoda: 29-439-137

Mesevár Bölcsőde: 30-811-1847

vagy 29-738-504